

Infrastruktur för vuxnas lärande i Örebro län – ett policydokument

Inledning

I detta policydokument samlas länets övergripande avsikter och inriktning avseende vuxnas lärande, formellt gemensamt uttalat av respektive kommuns ledning eller ansvarig nämnd för vuxenutbildningen.

Syfte

Policydokumentet har framtagits för att samla länets kommuner bakom en gemensam policy för arbetet med infrastruktur för vuxnas lärande. Utifrån detta dokument ska ett kraftfullt samarbete utvecklas med utgångspunkt från regionens arbetsliv, de enskilda kommunernas och individernas behov och för ökad effektivitet och kvalitet i vuxenutbildningen.

Bakgrund

Riksdagen antog 2001 följande mål:

”Alla vuxna ska ges möjlighet att utvidga sina kunskaper och utveckla sin kompetens i syfte att främja personlig utveckling, demokrati, jämställdhet, ekonomisk tillväxt och sysselsättning samt en rättvis fördelning”

I budgetproposition (Prop.2007/08:1) förtydligas kommunernas ansvar för vuxenutbildningen:

”Kommunerna har ett ansvar för att ta reda på behovet av utbildningar, informera om utbildningsvägar och alternativa utbildningsformer samt att rekrytera deltagare. Studier måste vara möjliga att genomföra trots de hinder som vardagen uppställer för den enskild.

Samarbete vad gäller den samhällsstödda vuxenutbildningen har liksom samarbete i fråga om högskoleutbildning alltmer blivit ett strategiskt inslag i den utveckling som sker på regional nivå avseende kompetensförsörjning och tillväxt. Regeringens bedömning är att sådant samarbete mellan kommuner i högre grad måste utvecklas inom vuxenutbildningsområdet för att den enskilde ska kunna rekrytera den kompetens det är i behov av.”

Vuxenutbildningen är i en utvecklingsprocess för att ständigt anpassa sig till pågående samhällsförändringar och förändringar i individernas efterfrågan och behov av utbildningar. Dessutom påverkas förutsättningarna för vuxenutbildningen kontinuerligt av beslut inom flera politikerområden på såväl lokal som nationell nivå.

Området vuxnas lärande kopplas i allt högre utsträckning till regional utveckling och tillväxt. Den regionala utvecklingen står till stor del bakom kraften i den svenska tillväxten. En regionaliserad tillväxtekonomi växer fram och vikten av kompetensutveckling och kompetensförnyelse ökar i samma takt.

Alla länets kommuner torde få svårt att på egen hand skapa en infrastruktur för vuxnas lärande. Man behöver se utbildning som en del i ett större sammanhang och samarbeta med det lokala näringslivet, arbetsmarknadens aktörer, andra kommuner och med olika organ som verkar för kompetensförsörjning samt tillväxt och utveckling på regional nivå.

Efter förankring av policydokumentet i politik och ledning i samtliga kommuner i Örebro län och regionförbundet krävs ett gemensamt systematiskt strategi- och genomförande arbete. Samverkan och utveckling av infrastrukturen kring vuxnas lärande har en tydlig koppling i det regionala arbetet med kompetensförsörjning inom det regionala tillväxtprogrammet samordnat av Regionförbundet Örebro.

Länets gemensamma policy för vuxnas lärande

1. Gemensam syn på lärande och utbildning

Varje kommun tar fram ett lokalt strategidokument för vuxnas lärande utifrån sina förutsättningar. På regional nivå tar vi fram en gemensam strategi för vuxnas lärande i form av ett samverkansdokument.

Dessa dokument ska utgå från att,

- vuxnas lärande och vuxenutbildningen är en viktig del i regionens kompetensförsörjning.
- lärande sker på olika sätt i många olika sammanhang.
- vuxenutbildning erbjuds och utformas utifrån individers och arbetslivets behov.
- tillgängligheten och möjligheten till vuxenutbildning är likartad för hela regionen.
- samverkan sker mellan kommuner för att möta behov och efterfrågan och nå effektivitet.

2. Gränsöverskridande samverkan

Vuxenutbildningens gränsöverskridande roll är viktig. Vuxenutbildningen är en resurs och utgör en del av utbildnings- arbetsmarknads-, näringslivs-, social-, kultur- och integrationspolitiken och har stor betydelse i samtalen kring regional utveckling.

En samverkan och samsyn över politikerområdena ska här utvecklas.

3. Samverkan kring efterfrågestyrd vuxenutbildning

Länets kommuner ska samverka i planering och genomförande av olika utbildning/kompetenshöjande insatser ur ett individ- och arbetsmarknadsperspektiv.

Varje kommun ska utveckla rollen som samordnare och mäklare för vuxnas lärande. Detta innebär att erbjuda, vägleda och mäkla ett flexibelt utbildningsutbud utifrån individens och den lokala och regionala arbetsmarknadens uttalade behov. Ett gemensamt utbildningsutbud i regionen bör eftersträvas och vara tillgängligt och lika för alla i Örebro län oavsett bostadsort och livssituation.

Samordning och utveckling av utbildningsutbudet är särskilt viktigt för yrkesutbildningar där utbudet ska svara mot förändrade behov i arbetsliv och arbetsmarknad och därmed vara motor för arbetskraftsförsörjning och kompetensförsörjning i regionen. Andelen yrkesutbildningar inom vuxenutbildningen bör ökas för att tillgodose arbetslivets behov av arbetskraft med adekvat kompetens.

Detta förutsätter en regional samverkan kring analys- och behovsinventeringsverktyg och gemensam utbildningsinformation för bättre matchning av utbud – arbetsmarknadsbehov.

4. Lärcentra

Lärcentra har en central roll i kommunernas och regionens infrastruktur för vuxnas lärande.

Alla invånare i regionen ska ha tillgång till lärcentraservice.

I kommunerna utvecklas lärcentra till en naturlig mötesplats för alla former av vuxenstudier och kompetensutveckling.

Lärcentrafunktionerna bör tydliggöras och samverkan utvecklas så att man i länet kan identifiera lärcentra som uppfyller 3 M funktionerna, Mäklare – Motor – Mötesplats.

Distansstudier på högskolenivå utvecklas alltmer och är en viktig vuxenutbildningsform där lärcentra medverkar som studiearena för Högskole-/ KY studier.

Gemensamma regionala insatser gentemot yrkeshögskolor, högskolor och universitet för att nå ut med fler utbildningar till lärcentra ska eftersträvas.

5. Vägledning, validering och information

Alla vuxna invånare ska få möjlighet till individanpassad vägledning, där var och en ska kunna göra medvetna val av studier oberoende av utbildningsanordnare. Här ingår även att koppla samman studie- och arbetsmarknadsinformation samt initiera validering av den enskildes tidigare kunskaper och kompetens.

Validering ska erbjudas och användas som verktyg för att kartlägga individers reella kompetens för att öka rörlighet på arbetsmarknaden och förkorta studietiden.

Ett regionalt samarbete kring väglednings-/ valideringsresurser med gemensam utbildningsinformation/utbildningsportal ska utvecklas och utformas.

6. Resurs för kompetensutveckling av anställda i arbetslivet.

Vuxenutbildningen ska vara en resurs för kommunens och regionens arbetsliv gällande kompetensutveckling för anställda. Vuxenutbildningens roll är här att mäkla och/eller genomföra efterfrågade kompetensutvecklingsinsatser samt att stödja arbetet med kompetensplanering på arbetsplatser.

Samordning inom regionen med gemensamma resurser gentemot arbetslivet kompetensutvecklingsbehov ska här eftersträvas.

Genomförande

Infrastruktur för vuxnas lärande

Med utgångspunkt från detta policydokument utvecklas gemensamma samverkansstrategier i form av strategidokument, gemensamma aktivitetsplaner och eventuella samverkansavtal för genomförande under perioden 2008 – 2010.

Dokumenterna ska innehålla samverkansformer kring rubrikerna 1 – 6 och leda till ökad tillgänglighet till ett behovsanpassat utbildningsutbud i regionen.

Samverkan och utveckling av en infrastruktur kring vuxnas lärande kopplas till det regionala arbetet med kompetensförsörjning samordnat av Regionförbundet Örebro

Samverkansorganisation/funktion

Nätverket för vuxnas lärande i Örebro län (REKO - Regionalt kompetensforum) - är ett samarbete mellan länets kommuner. I nätverket ingår ansvariga chefer för kommunernas vuxenutbildning och lärcentra samt representanter för Regionförbundet Örebro.

En strategigrupp, med Regionförbundet som samordnare, förbereder och planerar REKO:s arbete.

Till REKO kan andra aktörer adjungeras t.ex. arbetslivsrepresentanter, arbetsförmedling, högskolor, folkbildning, bibliotek m.fl.

REKO och Regionförbundet Örebro ansvarar för framtagande av samverkansstrategierna och genomförande samt att beslut förankras i kommunerna och i Regionförbundet.

Ekonomi

Tjänstemännen deltar med egen arbetstid som finansieras av respektive kommun.

Gemensamma aktiviteter finansieras via kommunernas egna budgetar eller via projektmedel där kommunal medfinansiering kan bli aktuell.

För utvecklingsaktiviteter ska projektmedel sökas i så stor utsträckning som möjligt.

Samverkanspartner

Örebro läns 12 kommuner: Askersund, Degerfors, Hallsberg, Hällefors, Karlskoga, Kumla, Laxå, Lekeberg, Lindsberg, Ljusnarsberg, Nora och Örebro samt Sydnärkes utbildningsförbund och Regionförbundet Örebro.

Policydokumentet har godkänds/antagits av samtliga kommuner i Örebro län Hällefors kommun, Ljusnarsbergs kommun, Nora kommun, Lekebergs kommun, Lindsbergs kommun, Karlskoga kommun, Degerfors kommun, Örebro kommun, Kumla kommun, Sydnärkes utbildningsförbund (Hallsbergs kommun, Laxå kommun, Askersunds kommun).

Regionförbundets styrelse har tagit del av policydokumentet.

September 2008